

**Tervise- ja tööministri 2. märtsi 2017. a määruse nr 9 „Immuniseerimiskava“ muutmise
kooskõlastustabel**

Kooskõlastaja/ ar- vamuse avaldaja	Ettepanek/küsimus	SoMi seisukoht/ vastus
Eesti Perearstide Selts	Toetavad planeeritavaid immuniseerimiskava muudatusi.	Teadmiseks võetud.
Eesti Õdede Liit	Kooskõlastanud märkusteta.	Teadmiseks võetud.
Ravimiamet	Kooskõlastanud märkusteta, kuid on juhitud tähelepanu, et seletuskirja § 1 punkt 2 selgitustes on ebaõige viide ravimiseadusele (lk 2 punkt 1).	§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.
Haridus- ja Teadus- ministeerium	Kooskõlastanud märkusteta.	Teadmiseks võetud.
Eesti Arstide Liit	Ettepanek muuta määruse paragrahvi 2 lõike 5 punkti 1 sõnastust järgmiselt: „(5) COVID-19-vastane immuniseerimine tagatakse Eestis elavale, õppivale või töötavale isikule, kes on: 1) tervishoiutöötaja, tervishoiutöötajaga võrdsustatud töötaja, tervishoiuteenuse osutamisel osaleja või hooldustöötaja ;“	§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.
Terviseamet	Ettepanek: 1. Täpsustada määruse § 1 punktis 1 toodud § 2 lõike 5 sõnastust järgmiselt: „(5) COVID-19-vastane immuniseerimine tagatakse Eestis elavatele, töötavatele või õppivatele isikutele, kellele see on tervishoiutöötaja hinnangul vajalik tulenevalt terviseriskidest.“; Tervishoiutöötajad saavad hinnata eelkõige konkreetse isiku terviseriske. Epidemioloogilist olukorda hindab Terviseamet.	Mittearvestatud. Eelnõu on sõnastatud kehtiva määruse § 2 lõike 5 eeskujul.
Terviseamet	Ettepanek 2. Segaduse vältimiseks tuleks täpsustada eelnõu § 1 punktis 2 toodud määruse § 2 lõike 5 punkti 1 sõnastust selliselt, et oleks selge, kellele tagatakse COVID-19 vastane vaktsineerimine alates 1. septembrist 2024. Eelnõu sõnastuse kohaselt tagatakse COVID-19-vastane immuniseerimine Eestis elavale, õppivale või töötavale isikule, kes on <u>tervishoiutöötaja</u> . Seletuskirja kohaselt loetakse tervishoiutöötajate hulka ka isikud, kes on tervishoiutöötajad ravimiseaduse	§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.

	<p>tähenduses ehk siis proviisorid ja farmatseudid, kes tervishoiuteenust ei osuta. Ühtlasi viitab seletuskiri ka tervishoiutöötajatega võrdsustatud isikutele ja tervishoius töötavatele isikutele veelgi laiemalt. Seega jääb kokkuvõttes segaseks, kellele COVID-19-vastane immuniseerimine ikkagi tagatud on – kas ainult registreeritud tervishoiutöötajatele või tervishoius töötavatele isikutele laiemalt (sh näiteks hooldajad, bioanalüütikud, erakorralise meditsiini tehnikud jne) ning lisaks ka apteegiteenuse osutajatele?</p>	
Tervisekassa	<p>Ettepanek: Alates 2024. aasta sügisest soovitakse immuniseerimiskavasse lisada Covid-19-vastase immuniseerimise sihtgruppi tervishoiutöötajad ja sotsiaalhoolekandes seaduse alusel ööpäevaringset hooldusteenust pakkuvate asutuste töötajad. Eelnõu kohaselt kehtib nimetatud regulatsioon vähem kui aasta. Elukutse- või tööandjapõhise sihtgrupi lisamine immuniseerimiskavasse on esmakordne ning võib edaspidi anda tőuke soovile laiendada töötajate ringi, kellele tagatakse immuniseerimine riigi kulul. Hetkel kehtiva nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse kohaselt on tööandja kohustuseks rahastada töötaja tervise kaitseks vajalikku immuniseerimist ja ennetavat ravi neil tegevusaladel, kus töö iseärasuste tõttu on nakatumisoht (§ 42 lõige 4 punkt 1). Eelnõu seletuskirjast ei selgu, millistele argumentidel on Covid-19-vastase vaktsineerimise sihtgruppi lisatud tervishoiutöötajad ja sotsiaalhoolekandeseaduse tähenduses ööpäevaringse hooldusteenuseid osutavate asutuste kõik töötajad. Seejuures ei ole võimalik leida seletuskirjast selgitust, miks sotsiaalteenuseid pakkuvate asutuste töötajad, kelle puhul pole sihtgruppi piiratud elukutsetega, on eelisseisus võrreldes tervishoiuteenust osutavate tööandjatega, kus immuniseerimiskava alusel on võimalik vaktsineerida vaid tervishoiutöötajaid mitte kogu personali (nt tervishoiuteenuse osutajate juures töötavad hooldajad).</p>	<p>§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.</p>
Tervisekassa	<p>Ettepanek: Kaaluda tulevikus gripi- ja Covid-19-vastase vaktsineerimise sihtgrupi määramist võimalikult sarnastel alustel. Hetkel luuakse eelnõuga erisus sihtgrupi määramise loogikas gripi- ja Covid-19-vastasel vaktsineerimisel. Ühtsetel põhimõtetel määratletud sihtgrupid kahe ägeda puhangutest kuni pandeemiateni leviva viirusliku nakkushaiguse puhul, looks selgust nii vaktsineerimise läbiviijatele, sihtgrupile kui ka tööandjatele. Hetkel jääb selgusetuks, mis</p>	<p>Võtame teadmiseks ja kinnitame, et Sotsiaalministeeriumil on plaanis jätkata arutelusid COVID-19 ja gripi vaktsineerimise sihtrühmade ühtlustamise osas. § 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.</p>

	<p>põhjusel peab riik oluliseks tagada konkreetsete elukutsete esindajatele või kindla tööandja juures töötavale inimestele Covid-19-vastane immuniseerimine kuid mitte gripivastane immuniseerimine. Kas sotsiaalministeeriumil on plaan jätkata arutelusid, mis puudutab gripi ja Covid-19-vastase immuniseerimise sihtgrupi ühtlustamist? Täiendavalt, igasugune sihtgrupi laiendamine omab otsest mõju Tervisekassa eelarvele, kuivõrd immuniseerimiskava täitmiseks vajalike vaktsiinide hankimist rahastatakse Tervisekassa eelarvest (NETS § 42 lõige 12). Lisaks tasub Tervisekassa vaktsineerimise läbiviimise eest.</p>	
Benita kodu AS	<p>Palume TTO-le selget juhust määruses või seletuskirjas, kuidas tuvastatakse ja dokumenteeritakse määruse järgi olukord, et vaktsineeritav vastab välismaalaste seaduse §-dele 5-8 või Euroopa Liidu kodaniku seadusele.</p> <p>Palume TTO-le selget juhust määruses või seletuskirjas, kuidas tuvastatakse ja dokumenteeritakse määruse järgi olukord, et vaktsineeritav inimene on tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja ravimiseaduse tähenduses tervishoiutöötaja.</p> <p>Eelnõu vastuvõtmisel ilma konkreetsete selgituste ja juhisteteta on TTO-del kohustus määrust täita, aga kuidas seda praktiliselt teha, jääb selgusetuks.</p>	<p>Vastavalt Euroopa Liidu kodaniku seadusele on Euroopa Liidu kodanikul õigus Eestis viibida kehtiva reisidokumendi või isikutunnistuse alusel. EL kodaniku isik tuvastatakse või tema isikusamasust kontrollitakse isikut tõendava dokumendi alusel. Samas seaduses sätestatakse, et EL kodanik peab hiljemalt kolme kuu möödumisel Eestisse sisenemise päevast arvates oma elukoha registreerima rahvastikuregistri seaduses sätestatud korras. Elukoha registreerimine rahvastikuregistris annab tähtajalise elamisõiguse Eestis viieks aastaks.</p> <p>§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.</p>
Eesti Ravimihulgimüüjate Liit	<p>Eelnõus on järgmised põhimõttelised probleemid: 1) Õiguslik probleem – eelnõu ületab määruse andmise aluseks olevat volitusnormi ning on seepärast vastuolus selle aluseks oleva seadusesätte ja õigusloome põhimõtetega. Vastavalt määruse andmise aluseks oleva Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 10 lg-le 2–3 kehtestab minister immuniseerimiskava määrusega. Seaduse kohaselt tuleb kavas määrata nakkushaigused, mille vastu immuniseeritakse, immuniseeritavad vanuserühmad või riskirühmad ja immuniseerimise tähtajad. Seadus ei võimalda ministril immuniseerimise sihtrühmade</p>	<p>§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.</p>

	<p>määramist vm seaduses määruse tasandile nimetatud kriteeriumi täitmist edasi volitada. Samuti ei ole võimalik määrusega panna õiguslikus mõttes välismõju omavate ning isikute õiguseid ja kohustusi loovate-muutvate otsuste, st haldusaktide, tegemise pädevust ministri siseaktiga loodud nõuandvale organile (immunoprofülaktika ekspertkomisjonile). Ministril on kahtlemata õigus endale nõuandvate otsustuskogude loomiseks ning vajadusel ka otsuste tegemisel nende soovitustega arvestada või sõltuvalt asjaoludest mitte arvestada. Samas ei ulatu see seaduse volitusnormi ületavalt taolistele nõ kvaasiorganitele haldusaktide andmise õiguse ega asjakohaste pädevuste andmiseni. Seesugused normid ja volitused peavad tulenema seadusest.</p>	
Eesti Ravimihulgimüüjate Liit	<p>2) Sisuline probleem – riskirühmade määratlematus ning nende üle otsustamine <i>ad hoc</i> korras ei võimalda avalikkusel ja vaktsineerimisest huvitatud patsientidel teada mõistlikult ette enda vaktsineerimisvõimalusi. Samuti muudab see Tervisekassal vaktsiinide hankija ja vaktsineerimise korraldajana ning teistel vaktsiine Eesti toovatel isikutel võimatuks prognoosida ja täita eesolevate hooegade vaktsiinivajadust. Ravimite, sh vaktsiinide, kättesaadavuse tagamiseks on oluline piisavalt varakult ja mõistlikult ette prognoosida eeloleva hooaja ravimivajadus. Prognooside alusel tuleb aegsasti esitada vaktsiinitellimused, arvestades seejuures ravimitootmise tavapärasest planeerimis-tellimistootmistsükli, mis hooajaliste vaktsiinide (N. gripivaktsiinid) puhul ulatub keskmiselt kolmveerand aastast kuni aastaveerandini. Jättes käesolevas eelnõus COVID-19 riiklikult vaktsineeritavate patsientide sihtrühma lahti ning avatud jooksvatele muutustele kvaasiõigusliku organi poolt, muudab ravimivajaduse prognoosimise ja tellimuste esitamise võimatuks nii Tervisekassa jaoks, kes peab tagama vaktsiinid immuniseerimiskavas nimetatud inimestele kui teistele ravimite maaletoojatele, kes peaks püüdma tagama vaktsiinid ülejäänud inimeste ja teenuseosutajate vajaduste mahus. Meenutame, et Tervisekassa (ja riigi) seniseid prognoose gripivaktsiinide hankimisel viimaste aastate jooksul tuleb pidada pigem ebaõnnestunuks. Seni on need praktikas päädinud õigusnormides Tervisekassale seatud tegevuspiire ületavate sekkumistega tervishoiuteenuste osutamise ja ravimite turgudele kas ülejäänud vaktsiinidest lahti saamiseks või puuduvate vaktsiinide kiirkorras juurde hankimiseks.</p>	<p>§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.</p>

	<p>Kummalgi juhul on sellise tegevuse hinnaks olnud riigi enda seatud õigus- ja turupiire ületava ning ettenähtamatu üllatusliku tegevusega patsientide, tervishoiuteenuse osutajate jt isikute arvel, kes on enda tegevusi kavandanud nendesamade riiklike õigusnormide alusel. COVID-19 vaktsiinide osas tekkis käesoleval sügis-talvel eriskummaline olukord, kus Tervisekassa ühekorraga nii hävitas sadade tuhandete eurode väärtuses üle jäänud „vanu“ COVID-19 vaktsiine kui üritas kiirkorras nende „uusi“ versioone juurde hankida, sest esialgsed vajaduste prognoosid olid osutunud ekslikeks. Eelnõuga kavandatud immuniseerimiskava alusel vaktsineeritavate sihtrühmade avatuks ja jooksvalt muutuvaks jätmine võimendab seesuguseid probleeme tulevikus kahtlemata väga tugevalt veelgi. Ühtlasi peame oluliseks rõhutada, et tingituna COVID-19 vaktsiinide seniste ostuvõimaluste monopoliseerimisest riigi-vaktsiinitootjate vaheliste lepingutega ei ole need vaktsiinid nn vabaturul senimaani vabalt kättesaadavad. Seepärast vajab üleminek seniselt riigimonopoliit avatud turule põhjalikku kavandamist, mille käigus tuleb muuhulgas jätta ravimitootjatele ja teistele ravimite tarneahela osapooltele, samuti vaktsiine manustavatele tervishoiuteenuse osutajatele piisav aeg enda tegevuse kujundamiseks, vaktsiinivajaduse prognooside tegemiseks, läbirääkimisteks, tellimuste esitamiseks jm. Nende tegevuste õnnestumiseks on omakorda vältimatult vajalik tagada, et vaktsiinid on üldse avaturul vajalikus mahus kättesaadavad ning oluline selgelt ja ettenähtavalt piisavalt varakult piiritleda need isikugrupid, kellele tagab vaktsineerimise ja vaktsiinid riik ise riikliku immuniseerimiskava raames. Käesoleval hetkel ei ole neist eeltingimustest ükski täidetud, mistõttu oleks selle eduka rakendamise teel märkimisväärsed riskid, mille maandamine ei ole neist mõjutatud isikute võimuses. Seepärast ei pea me võimalikuks määrusemuudatust praegusel kujul kooskõlastada.</p>	
Eesti Infektsioonhaiguste Selts	<p>Eesti Infektsioonhaiguste Selts ei kooskõlasta määruse muudatuse eelnõu.</p> <p>Seletuskirjas toodud kirjelduse järgi tagatakse COVID-19 vastane vaktsineerimine muuhulgas tervishoiutöötajatele. Sellise sõnastuse järgi (viidatud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja ravimiseadusele) jäävad välja mitmed haiglate töös olulised ning patsientidega otses kokkupuutes olevad</p>	<p>§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.</p>

	<p>töötajad nagu hooldustöötajad, radioloogiatehnikud jms.</p> <p>Infektsioonikontrolli aspektist ei saa nende töötajate välja jäämist pidada aktsepteeritavaks. Loomulik oleks vaktsineerimise võimaldamine kõikidele haiglate töötajatele sarnaselt eelnõus toodud üldhooldusteenust, sotsiaalteenust jne osutavate asutuste töötajatele. Sarnast põhimõtet kasutame ka näiteks gripivastasel vaktsineerimisel, kus vaktsineerime riskianalüüsist tulenevalt kõiki haigla töötajaid, et tagada patsientide ohutus ning töötajate kaitse toimepidevuse tagamiseks.</p>	
Eesti Haiglate Liit	<p>Juhime tähelepanu asjaolule, et võimaldades vaktsineerimist ainult tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja ravimiseaduse tähenduses tervishoiutöötajale, jäävad vaktsineerimise sihtrühma loetelust välja nt hooldajad ja radioloogiatehnikud, kes on patsientidega väga tihedas kokkupuutes. Teeme ettepaneku laiendada vaktsineerimise sihtgruppi, et võimaldada patsientidega otseses kokkupuutes töötavatele spetsialistidele riiklik vaktsineerimine.</p>	§ 1 punkt 2 on määruse eelnõust välja jäetud edasisteks aruteludeks.
Eesti Ämmaemandate Ühing	<p>Ämmaemandatena ei ole meil pädevust kommenteerida määrusesse tehtud muudatusi, mis puudutavad COVID-19 vastast vaktsineerimist, kuid toetame igati HPV vastase vaktsineerimise laienemist kõikidele 12-18 aastastele noortele.</p>	Teadmiseks võetud.
Eesti Kolposkoopia Ühing	<p>Tutvunud ja tänavad info jagamise eest.</p>	Teadmiseks võetud.